

ЗАТВЕРДЖЕНО

Міністр
освіти і науки України

« _____ » _____ 20_ р.

ПОГОДЖЕНО

Голова Національного агентства із
забезпечення якості вищої освіти

« _____ » _____ 20_ р.

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 "Управління та адміністрування"
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 073 "Менеджмент"
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2017**

I - Преамбула

Стандарт вищої освіти другого (магістерського) рівня галузі знань 07 “Управління та адміністрування” спеціальності 073 “Менеджмент”.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України № _____ від _____ 2017 р.

Розробники Стандарту:

1. **Лепейко Тетяна Іванівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця;
2. **Мельник Ольга Григорівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри зовнішньоекономічної та митної діяльності Національного університету «Львівська політехніка»;
3. **Жилінська Оксана Іванівна**, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту інноваційної та інвестиційної діяльності Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
4. **Павленко Олена Пантеліївна**, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту природоохоронної діяльності Одеського державного екологічного університету;
5. **Алькельма Віктор Григорович**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управлінських технологій Вищого навчального закладу “Університет економіки та права «КРОК»”;
6. **Бай Сергій Іванович**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Київського національного торговельно-економічного університету;
7. **Бардась Артем Володимирович**, доктор економічних наук, професор кафедри менеджменту виробничої сфери Державного вищого навчального закладу “Національний гірничий університет”;
8. **Бушувєв Сергій Дмитрович**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Київського національного університету будівництва та архітектури;
9. **Кабаков Юрій Борисович**, кандидат технічних наук, директор Органу сертифікації персоналу Української асоціації якості;
10. **Краснокутська Наталія Станіславівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та оподаткування Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут”;
11. **Кузнецова Інна Олексіївна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту організацій та зовнішньоекономічної діяльності Одеського національного економічного університету;
12. **Маркіна Ірина Анатоліївна**, доктор економічних наук, завідувач кафедри менеджменту Полтавської державної аграрної академії
13. **Новікова Марина Миколаївна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова;
14. **Соболь Сергій Миколайович**, кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Державного вищого навчального закладу “Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана”;
15. **Федулова Ірина Валентинівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Національного університету харчових технологій.

II - Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь, що присвоюється	Магістр
Назва галузі знань	07 Управління та адміністрування
Назва спеціальності	073 Менеджмент
Обмеження щодо форм навчання	Немає
Кваліфікація освітня, що присвоюється	Магістр менеджменту
Кваліфікація(-і) професійна(-і)	
Кваліфікація в дипломі	Магістр зі спеціальності «Менеджмент» (спеціалізація зазначається за наявності)
Опис предметної області	<p>Об'єктами вивчення в менеджменті є управління організаціями та їх підрозділами за невизначеності умов і вимог</p> <p><i>Цілі навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовка фахівців, здатних ідентифікувати та вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління організаціями на засадах оволодіння системою компетентностей. <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - інноваційні концепції та системи менеджменту; - функції, методи, технології управління організаціями та їх підрозділами; - методологія наукових досліджень. <p><i>Методи, методики, технології та інструменти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - загальнонаукові та специфічні методи дослідження; - методи та інструменти наукового дослідження у сфері менеджменту; - методики, технології та інструменти менеджменту (стратегічне управління, управління змінами, проектне управління, управління знаннями, корпоративне управління, тощо); - інформаційно-комунікаційні технології управління організаціями та їх підрозділами.
Академічні права випускників	Магістр може продовжувати навчання на освітньому і науковому ступені доктора філософії, підвищувати кваліфікацію та отримувати додаткову післядипломну освіту

Працевлаштування випускників (тільки для регульованих професій)	
--	--

III - Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми магістра:

- освітньо-професійної програми - 90-120 кредитів ЄКТС;
- освітньо-наукової - 120 кредитів ЄКТС.

IV – Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні 2. Здатність спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті; 3. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень; 4. Здатність організовувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді; 5. Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо; 6. Вміння виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї. <p><i>Додатково для освітньо-наукової програми</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вміння обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів; 2. Встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани; 3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту; 4. Здатність до ефективного використання та розвитку людських ресурсів в організації; 5. Вміння створювати та організовувати ефективні комунікації

	<p>в процесі управління;</p> <p>6. Навички формування та демонстрації лідерських якостей;</p> <p>7. Здатність розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;</p> <p>8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.</p> <p><i>Додатково для освітньо-професійної програми</i></p> <p>9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;</p> <p>10. Здатність до управління організацією, її змінами</p> <p><i>Додатково для освітньо-наукової програми</i></p> <p>11. Вміння планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.</p> <p>12. Вміння застосовувати основи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах освіти.</p> <p>13. Знання основних сучасних положень фундаментальних наук стосовно походження, розвитку та будови організації, здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції.</p> <p>14. Вміння формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів у сфері менеджменту із використанням математичних методів і інформаційних технологій.</p>
--	--

V - Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту для результативного та ефективного управління організацією;
2. Встановлювати зв'язки між елементами системи управління організації
3. Застосовувати навички обґрунтування та управління проектами, генерування підприємницької ідеї;
4. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;
5. Організувати та здійснювати комунікації з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;
6. Практикувати використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні;
7. Аргументувати власну точку зору в дискусії на основі етичних міркувань, соціально відповідально;
9. Демонструвати вміння взаємодіяти з людьми та впливати на їх поведінку;

10. Виявляти здатність до саморозвитку, навчання впродовж всього життя та ефективного самоменеджменту;

Додатково для освітньо-професійної програми

11. Вміти аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;

12. Вміти управляти організацією, її змінами, здійснюючи їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення, в тому числі у відповідності до міжнародних стандартів та рекомендацій моделей досконалості;

Додатково для освітньо-наукової програми

13. Демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, вміння генерувати нові ідеї в області наук про менеджмент;

14. Застосовувати педагогічні технології на рівні достатньому для реалізації розроблених програм навчальних дисциплін за спеціалізацією у вищих навчальних закладах;

15. Моделювати об'єкти і процеси у сфері менеджменту. Застосовуючи математичні методи та інформаційні технології;

16. Ідентифікувати та класифікувати відомі і виявляти нові об'єкти в сфері менеджменту, описувати властивості, явища та процеси, їм притаманні.

VI - Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Випускна атестація проводиться на основі оцінювання результатів навчання та рівня сформованості компетентностей, зазначених у розділі IV-V Стандарту. Атестація може здійснюватися у формі: 1) публічного захисту кваліфікаційної роботи; 2) публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Атестація здійснюється атестаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і гласно. Процедура перевірки на плагіат визначається ВНЗ. Порядок та вимоги до оприлюднення визначаються ВНЗ зокрема на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу повинна бути оприлюднена кваліфікаційна робота цілком та/або її реферат.
Вимоги до атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Атестаційний екзамен за спеціальністю повинен забезпечити оцінювання результатів навчання та рівня сформованості спеціальних компетентностей, зазначених у розділах IV-V Стандарту.

VII - Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ВНЗ повинна функціонувати система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення вищим навчальним закладом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням ВНЗ оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

IX – Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

A. Офіційні документи:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.

5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.

6. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

7. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.

Б. Корисні посилання:

8. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.

9. Національний глосарій 2014 – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempus-office.pdf.

10. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти – <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.

11. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.

12. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації – http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf.

Додаткові джерела:

1. 2015 р. Європейська кредитна трансферно-накопичувана система - Довідник користувача (переклад українською мовою) <http://erasmusplus.org.ua/erasmus/ka3-pidtrymka-reform/natsionalna-komanda-ekspertiv-here/materiali-here.html>

2. The UK Quality Code for Higher Education, Subject Benchmark Statements. - <http://www.qaa.ac.uk/assuring-standards-and-quality/the-quality-code/subject-benchmark-statements>

Таблиця 1.

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні	ЗН2	УМ1	К1	АВ3
2. Здатність спілкуватися з представниками різних професійних груп та у міжнародному контексті;			К1	
3. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел та прийняття рішень;		УМ1	К2	АВ1
4. Здатність організовувати та мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді;		УМ1	К1	АВ1,АВ2
5. Здатність діяти на основі етичних міркувань, соціально відповідально і свідомо;			К2	АВ2
6. Вміння виявляти та вирішувати проблеми, генерувати нові ідеї.		УМ1		АВ3
7. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, опрацювання, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами	ЗН1, ЗН2	УМ1		
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Вміння обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, у тому числі у відповідності до міжнародних стандартів;	ЗН1	УМ1		
2. Встановлювати критерії, за якими організація визначає подальший напрямки розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;	ЗН2	УМ1		
3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;				АВ3
4. Здатність до ефективного використання та розвитку людських ресурсів в організації;			К2	АВ2
5. Вміння створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;		УМ1	К1, К2	АВ1
6. Навички формування та демонстрації лідерських якостей;			К1	АВ2
7. Здатність розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;			К1	АВ1
8. Здатність використовувати психологічні технології роботи з персоналом.		УМ1	К1, К2	
Додатково для освітньо-професійної програми				
9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;	ЗН2	УМ1	К1	АВ1
10. Здатність до управління організацією, її змінами	ЗН1	УМ1	К1	АВ1
Додатково для освітньо-наукової програми				
11. Вміння планувати і проводити наукові дослідження, готувати результати наукових робіт до оприлюднення.	ЗН2	УМ1		
12. Вміння застосовувати основи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у вищих навчальних закладах освіти.	ЗН1		К1	АВ2
13. Знання основних сучасних положень фундаментальних наук стосовно походження, розвитку та будови організації, здатність їх застосовувати для формування світоглядної позиції.	ЗН1		К1	
14. Вміння формулювати задачі моделювання, створювати моделі об'єктів і процесів у сфері менеджменту із використанням математичних методів і інформаційних технологій.	ЗН2	УМ1		АВ3

Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

	Програмні результати навчання (15-25)	Загальні компетентності							(фахові) компетентності													
		Спеціальні																				
		1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1.	Застосовувати концепції, методи та інструменти менеджменту для результативного та ефективного управління організацією;	+							+			+					+	+				
2.	Встановлювати зв'язки між елементами системи управління організації	+											+									
3.	Застосовувати навички обґрунтування та управління проектами, генерування підприємницької ідеї;				+							+			+							
4.	Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;									+												
5.	Організувати та здійснювати комунікації з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті;		+			+								+								
6.	Практикувати використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в управлінні;			+										+								
7.	Аргументувати власну точку зору в дискусії на основі етичних міркувань, соціально відповідально;					+																
8.	Демонструвати вміння взаємодіяти з людьми та впливати на їх поведінку;										+			+		+						
9.	Виявляти здатність до саморозвитку, навчання впродовж всього життя та ефективного самоменеджменту;										+											
	<i>Додатково для освітньо-професійної програми</i>																					
10.	Вміти аналізувати й структурувати проблеми організації, ухвалювати управлінські рішення та забезпечувати умови їх реалізації;		+		+		+			+							+	+				
11.	Вміти управляти організацією, її змінами, здійснюючи їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення, в тому числі у відповідності до міжнародних стандартів та рекомендацій моделей досконалості.			+	+		+			+						+	+	+				
	<i>Додатково для освітньо-наукової програми</i>																					
12.	Демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації, пов'язаній з роботою за фахом, вміння генерувати нові ідеї в області наук про менеджмент;	+						+	+										+			
13.	Застосовувати педагогічні технології на рівні достатньому для реалізації розроблених програм навчальних дисциплін за спеціалізацією у вищих навчальних закладах;		+																	+		
14.	Моделювати об'єкти і процеси у сфері менеджменту. Застосовуючи математичні методи та інформаційні технології;							+													+	+
15.	Ідентифікувати та класифікувати відомі і виявляти нові об'єкти в сфері менеджменту, описувати властивості, явища та процеси, їм притаманні.							+													+	

